

Sygn. akt II PK 221/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa P. O. i M. K.
przeciwko I. Spółki Akcyjnej w W.
o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 kwietnia 2014 r.

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powodów po 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy wyrokiem z 17 kwietnia 2014 r. oddalił apelację skarżącej spółki akcyjnej I. od wyroku Sądu Rejonowego z 10 lipca 2013 r., którym zasądzono na rzecz powodów P. O. i M. K. odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umów o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Pozwana w skardze kasacyjnej zarzuciła naruszenie prawa materialnego i procesowego. Odwołując się w części do podstaw kasacyjnych wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powodowie wnieśli o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że wniosek nie określa wyraźnie do której podstawy przedsądu skarżący się odwołuje. Chodzi o metodyczne wymagania właściwe poszczególnym podstawom przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie można stwierdzić wadliwości, które nakazywałyby wezwanie do uzupełnienia wniosku w tym zakresie. Z drugiej strony konieczne jest odkodowanie o którą podstawę chodzi. Niewątpliwie wniosek nie wskazuje na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. Trudno też stwierdzić podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż wniosek nie przedstawia problemu prawnego, który miałby rangę istotnego zagadnienia prawnego i nawet hasłowo nie odwołuje się do tej podstawy przedsądu. Można przyjąć, że podstawy wniosku wymagają oceny wedle przesłanek przewidzianych dla podstaw przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Ocena ta jest negatywna. Pierwsza podstawa, czyli z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie spełnia się dlatego, że przedmiotem jej zainteresowania jest sam przepis prawny ze względu na kwalifikowaną potrzebę wykładni wobec poważnych wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów. Tej ostatniej wniosek nie wskazuje, co też miałyby dotyczyć art. 233 k.p.c. (jedynego przepisu procesowego wskazanego w podstawie przedsądu). Nie jest to przepis, który sprawia kłopoty w wykładni, wszak stanowi sedno postępowania dowodowego w sprawach cywilnych. We wniosku nie wskazuje się na problemy z wykładnią tej regulacji, lecz na ustalenia stanu faktycznego w konkretnej sprawie, co nie może być podstawą przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Ograniczenia wynikające z art. 398³ § 3 k.p.c. i z art. 398¹³ § 2 k.p.c. mają zastosowanie na etapie przedsądu. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między przedsądem i późniejszym rozpoznaniem skargi z ograniczeniami wynikającymi z tych przepisów. Rzecz jednak ważniejsza w ocenie podstawy przedsądu sprowadza się do stwierdzenia, że teza wniosku rozmija się z

oceną dowodów przeprowadzoną przez Sąd. Otóż wcale nie jest uprawniony zarzut, że Sąd „zakreślił” wobec dowodów z zeznań świadków „niewystępujące w przepisach prawa wymagania i na tej podstawie odebrał im moc źródeł dowodowych”. Sąd wcale nie „uzależnił wartości zeznań świadków od przedstawienia „innych dowodów” na tę samą okoliczność”. Wynika to z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, której choćby tylko część *in extenso* brzmi następująco – *„Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo uznał, iż pozwany nie wykazał, aby powodowie byli zobowiązani zaleceniami Rady Nadzorczej do ubezpieczenia 90% wolumenu transakcyjnego spółki P. W tym zakresie Sąd Rejonowy słusznie nie dał wiary zeznaniom świadków [...]. Wprawdzie świadkowie ci zgodnie zeznali, iż wskazany wyżej obowiązek ciążył na członkach Zarządu, jednak twierdzeniom tym konsekwentnie zaprzeczali powodowie. Pozwany nie przedstawił natomiast żadnych innych dowodów potwierdzających tę okoliczności, w tym dowodów w postaci dokumentów. Jest to o tyle zastanawiające, że działanie Rady Nadzorczej ma charakter sformalizowany ... (etc.)”*. Traci więc na znaczeniu przedstawione we wniosku zagadnienie „o abstrakcyjnym wymiarze” – czy normatywne wyróżnienie w polskim systemie poszczególnych typów źródeł dowodowych (w tym: świadków, dokumentów, opinii biegłych i innych przewidzianych ustawą źródeł) czyni owe źródła autonomicznymi (a jeśli tak to powinny one stanowić za każdym razem odrębny przedmiot oceny), czy też dopuszczalne jest nieocenie poszczególnych dowodów i oczekiwanie by każdy z nich „dublowany” był w innych źródłach dowodowych. Skarżącemu chodzi „o kwestię dopuszczalności skierowania tej oceny (sędziowskiej oceny dowodów) przez Sąd nie na poszczególne autonomiczne źródła dowodowe dopuszczone w sprawie, lecz na inne, „brakujące” w ocenie Sądu, źródła dowodowe, które miałyby ową autonomię dopuszczonych źródeł dowodowych (osobowych) niweczyć”. Tak sformułowana kwestia nie składa się na podstawę przedsądu, gdyż odpowiedź nie wykraczałaby poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa procesowego. Po wtóre Sąd wcale nie dał podstaw do stawiania takiego pytania (zarzutu), gdyż nie stwierdził, że w normatywnym postępowaniu dowodowym rządzi norma, zgodnie z którą dowód z zeznań świadków ma znaczenie tylko wtedy, gdy zeznania mają potwierdzenie w dokumentach. Sąd ocenił wszystkie dowody i ustalił określony stan

faktyczny na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. w indywidualanej sprawie. Kontrola stosowania prawa procesowego właściwa jest podstawie kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Jednak na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych, które podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ujawnia się w tym miejscu kolejna wadliwość wniosku, gdyż zdaje się odwoływać do podstaw kasacyjnych (*odnośnie pkt I. 1, I. 2*), co nie jest prawidłowe, gdyż podstawy kasacyjne stanowią odrębny od podstaw przedsądu element skargi, co oznacza, że nie zastępują podstawy przedsądu ani jej uzasadnienia.

Ta ostatnia uwaga jest aktualna również w ocenie drugiej wskazanej we wniosku podstawy przedsądu, która kotwicz się w naruszeniu prawa materialnego. Jej analiza (treści) nie pozwala stwierdzić, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skoro skarżąca we wniosku nie podważa ustaleń stanu faktycznego, to nie ma podstaw do stwierdzenia naruszenia prawa materialnego. Wina w ujęciu podmiotowym (subiektywnym), zwłaszcza w stopniu umyślnym i również jako rażące niedbalstwo, to wynik oceny wynikający z ustalonych faktów. Czym innym jest bezprawność, czyli naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. Wówczas znaczenie może mieć naruszenie obowiązków pracowniczych wynikających z przepisów prawa handlowego. Działanie w granicach określonego ryzyka z reguły wyłącza bezprawność. Na działanie powodów w granicach ryzyka wskazuje Sąd w zaskarżonym wyroku. Z uzasadnienia wyroku wynika również, że kwestia winy powodów była przedmiotem szerszej analizy Sądu. Ogólne zarzuty wniosku nie podważają przesłanek tej analizy. Innymi słowy ocena trybu i stopnia winy z art. 52 § 1 pkt 1 k.p. nie została podważona we wniosku. Nie chodziłoby tylko o zwykłą zasadność naruszenia prawa materialnego, bo takiej wymaga się od podstawy kasacyjnej (*a contrario* z art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.), lecz aż o oczywistą zasadność zarzutu naruszenia prawa materialnego (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W podstawie kasacyjnej pozwany nie zarzuca naruszenia art. 52 § 1 pkt 1 k.p. (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.). Ocena ta wykracza ponad potrzebę argumentacji, jako że wystarczy stwierdzić, iż wniosek nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 1 i § 13 ust. 4 pkt 2 (stosowanego odpowiednio do odpowiedzi na skargę kasacyjną) rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.